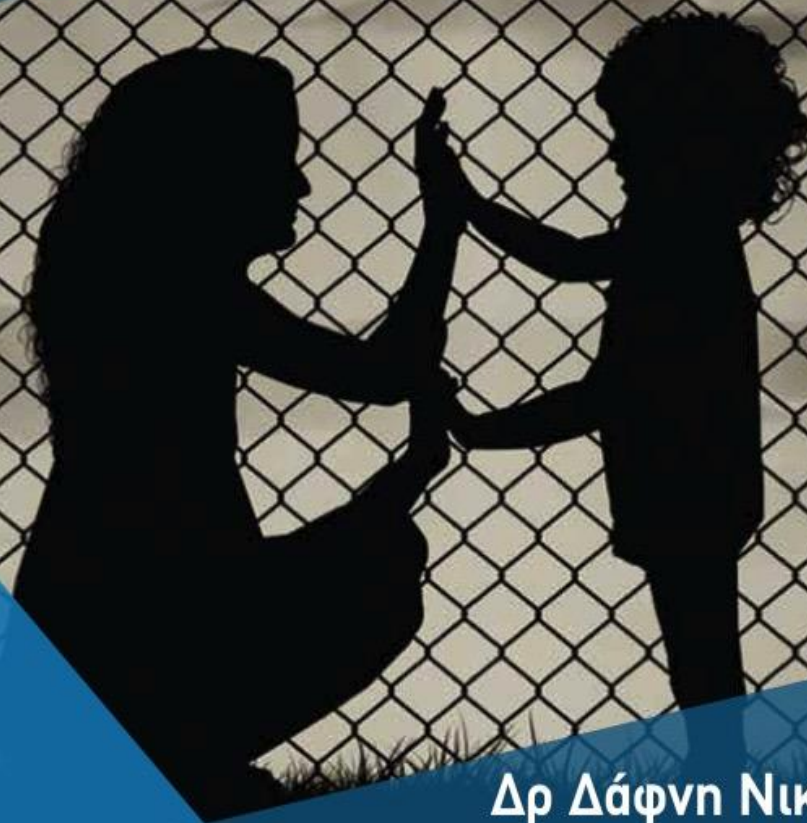

Υποστήριξη της ένταξης παιδιών με μεταναστευτική
βιογραφία και Πρόγραμμα Εκμάθησης της
Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας

**«ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ
ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ. ΓΛΩΣΣΙΚΗ
ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ
ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ
ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ/ΑΛΛΟΓΛΩΣΣΩΝ»**

Δρ Δάφνη Νικολαΐδου
Φιλολόγος, Λειτουργός Π.Ι.
Λεμεσός, 10 Οκτωβρίου 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

▶ Θεωρητικό μέρος:

«Διαπολιτισμική ενότητα μέσα από την πολιτισμική ετερότητα»

- ▶ Σύντομες Εννοιολογικές διευκρινίσεις
- ▶ Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/στοχοθεσία
- ▶ Στρατηγικές/πρακτικές διαπολιτισμικής εκπαίδευσης

▶ Εμπειρικό/βιωματικό μέρος:

«Γλωσσική και συναισθηματική ενδυνάμωση των μαθητών με μεταναστευτική βιογραφία/αλλογλωσσων»

- Εργαστήριο δραστηριοτήτων Δημιουργικής Εκπαίδευσης

Εννοιολογικές διευκρινίσεις

Στα κείμενα
του Συμβουλίου της
Ευρώπης και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης:
ο όρος **πολυπολιτισμικός**
περιγράφει μια κοινωνική
πραγματικότητα (Μάρκου, 1998).
ο όρος **διαπολιτισμικός** αναφέρεται
στη συνεργασία ανάμεσα σε άτομα
που τα χαρακτηρίζει πολιτισμική
ετερότητα (Μπερερής, 2001).

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ

▶ Η **πολυπολιτισμικότητα** είναι το **δεδομένο**

▶ Η **διαπολιτισμικότητα** το **ζητούμενο**:

η καλλιέργεια δηλαδή της νοοτροπίας της αποδοχής της διαφορετικότητας, της γνωριμίας και της αλληλεπίδρασης μεταξύ των πολιτισμών που συνθέτουν μία κοινωνία

(Γκόβαρης, Χ., 2001)

ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ - ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

- ▶ Η αναγνώριση της ετερότητας
- ▶ Η κοινωνική συνοχή
- ▶ Η ισότητα
- ▶ Η δικαιοσύνη
- ▶ Η συμμετοχή στο παραγόμενο προϊόν της εθνικής ταυτότητας, το «ανήκειν» σε μια συλλογικότητα
- ▶ Η ευθύνη απορρέει από τη συμμετοχή στο κοινωνικό γίγνεσθαι, από το «ανήκειν»

(Γκότοβος, Α., 2002)

ΓΕΦΥΡΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Η ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση γεννήθηκε ως απάντηση στην **ανάγκη** του επαναπροσδιορισμού της **σχέσης εκπαίδευσης και πολυπολιτισμικής κοινωνίας**, αποτελεί τη **γέφυρα** που επιτρέπει την επικοινωνία δύο ή περισσότερων πολιτισμών.

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση (Multicultural Education)

Σύμφωνα με τον «Οδηγό Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»:

- ▶ **Μέσο δράσης**, εργαλείο στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και συμπεριφορών, προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική διάδραση.
- ▶ **Σημείο συνάντησης διαφορετικών πολιτισμών** με στόχο την διάχυση της πολιτισμικής εμπειρίας.
- ▶ **Χώρος διαπραγμάτευσης** των διαφόρων ταυτοτήτων.
- ▶ **Προνομιακό πεδίο**, όπου θα ριζώσει μία όχι «εξ αίματος» συλλογικότητα, αλλά «εκ παραμονής» συλλογικότητα.

(Νικολάου, Γ., 2011)

Πού **ΔΕΝ** στοχεύει η Διαπολιτισμική εκπαίδευση, σε σχέση με τον «διαφορετικό άλλο»

Στο να τον αγιοποιήσει

Στο να τον απορρίψει a priori

Στο να «σύρει» τον «διαφορετικό άλλο» μέσα στον κυρίαρχο πολιτισμό

Στο να τον ανεχτεί

Στο να τον αποδεχτεί

Στοχεύει όμως...

Στην **ανάκτηση**, καλλιέργεια των **ικανοτήτων/δεξιοτήτων ΟΛΟΥ** του μαθητικού δυναμικού, που θα συμβάλλουν σε μια **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ συμβίωση** για την πρόοδο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας, και όχι απλώς σε μια αρμονική, ειρηνική συμβίωση.

(Πανταζής, 1999; Γκότοβος, 2002)

Αρχές διαπολιτισμικής εκπαίδευσης

- ▶ αναγνώριση και κατανόηση της διαφοράς
σεβασμός για τους πολιτισμούς
- ▶ θετική στάση και αντίληψη απέναντι στις
διαφορές των πολιτισμών, την ετερότητα, τη
διαφορετικότητα
- ▶ έμφαση στα κοινά σημεία διαφορετικών ομάδων
- ▶ αλληλεπίδραση μεταξύ διαφορετικών τρόπων
ζωής
- ▶ αλληλεγγύη
- ▶ ειρήνη
- ▶ κοινωνική δικαιοσύνη
- ▶ συνειδητοποίηση της δύναμης και της αξίας της
πολιτιστικής ποικιλίας
(Δαμανάκης, 1989; Γκότοβος, 2002)

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι:

Οι μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία, πολιτισμικής ετερότητας:

- ▶ έχουν ήδη γλώσσα, **δεν είναι άγλωσσοι** (Μάρκου, 1999)
- ▶ δε φοιτούν για να μάθουν μόνο την κυρίαρχη γλώσσα
- ▶ **φοιτούν, για να μορφωθούν**, δηλαδή για τους ίδιους λόγους που φοιτούν και οι υπόλοιποι μαθητές.
- ▶ βοηθούνται στη μαθησιακή διαδικασία, **όταν** έμπρακτα **αναγνωρίζεται η ταυτότητά** τους και **νιώθουν** να αποτελούν ένα **σημαντικό στοιχείο** του σχολείου και της τάξης.
- ▶ **η σχολική επιτυχία** και η μάθηση δεν είναι μια νοητική, αποκλειστικά, διαδικασία, αλλά **απαιτεί** και μια **συναισθηματική σχέση με τον εκπαιδευτικό** μια συναισθηματική δηλ κάλυψη των μαθητών.

Η αποδοχή της πολιτισμικής ετερότητας θριαμβεύει στη θεωρία, αλλά πάσχει στην πράξη.

- ▶ Ο εκπαιδευτής είναι ο καταλύτης για την επίτευξη των στόχων της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης (Χατζηνικολάου-Μαρασλή, 1991; Κανακίδου & Παπαγιάννη, 1994). **Καθοριστική** είναι **η στάση του εκπαιδευτή** από την πρώτη συνάντηση για την επιτυχία του προγράμματος.
- ▶ Χρειάζονται **καινοτόμες** και **εναλλακτικές πρακτικές**, ουσιαστικές παιδαγωγικές παρεμβάσεις, που να ανταποκρίνονται στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και στις δυσκολίες επικοινωνίας, όπως η **αξιοποίηση του δράματος**, της **μουσικής**, της **τέχνης** εν γένει ως **πανανθρώπινης γλώσσας** επικοινωνίας, η οποία βοηθά την προσέγγιση, την κατανόηση και την αποδοχή του διαφορετικού «Άλλου».

Πώς θα το πετύχουμε

▶ Σε σχέση με τον **μαθητή**:

- ▶ ενδυνάμωση **γνωστική**: γνώσεις, όπως είναι η εκμάθηση της γλώσσας, στην οποία επικοινωνεί η πλειοψηφία της κοινωνίας καθώς και δεξιότητες.
- ▶ ενδυνάμωση **συναισθηματική**: Προκειμένου οι ομάδες αυτές όχι απλά να επιβιώσουν αλλά να νιώσουν ασφάλεια και να εκδιπλώσουν τις δυνατότητές τους.

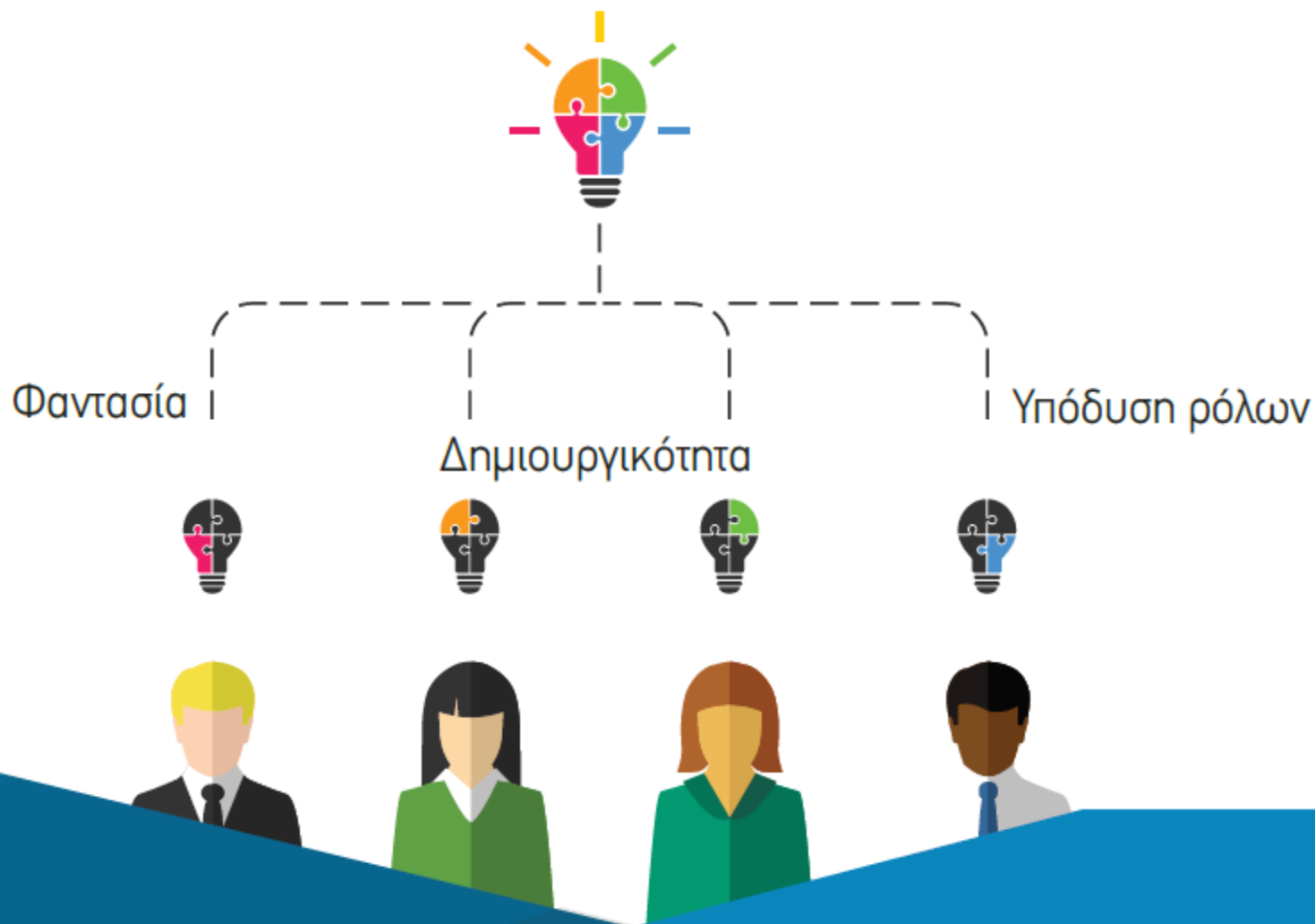
▶ Σε σχέση με τον **καθηγητή**:

- ▶ ενδυνάμωση **γνωστική** (θέματα στοχοθεσίας, μεθοδολογίας)
- ▶ ενδυνάμωση **ψυχοκοινωνικής διάστασης**

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- ▶ Δημιουργείστε όσο το δυνατόν **ελκυστικότερο περιβάλλον μάθησης** με υλικό που προέρχεται όχι μόνο από τη χώρα της γλώσσας-στόχου, αλλά και από τις χώρες καταγωγής των άλλων μαθητών.
- ▶ **Αξιοποίηση** των **πληροφοριών** που ο εκπαιδευόμενος μετανάστης κουβαλά.
- ▶ **Σχεδιασμός** εκπαιδευτικών **ευκαιριών**: το **παίξιμο ρόλων**, οι δημιουργικές **δραματοποιήσεις** και οι **προσομιώσεις** αποτελούν τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν δημιουργικά, επειδή προκαλούν την ενεργητική συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία. **Οι εκπαιδευόμενοι χρησιμοποιούν δικές τους ερμηνείες** για το πώς αισθάνεται κανείς σε διάφορες καταστάσεις, δίνεται η ευκαιρία να εκφραστούν αξίες, πεποιθήσεις και απόψεις.
- ▶ **Θέματα** που να αφορούν στην **καθημερινότητα** του εκπαιδευόμενου/διευκόλυνση στην ερμηνεία των κωδικών για επικοινωνία με συνεκπαιδευμένους.

Πρακτικές ενδυνάμωσης

Think Out Of The Box

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Partners for Youth Empowerment

Partners for Youth Empowerment

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

- Μοντέλο Δημιουργικής Κοινότητας
- Συνδυάζει την ψυχολογική, γνωσιακή και παιδαγωγική προσέγγιση
- Χρησιμοποιεί τις εκφραστικές τέχνες, τη βιωματική μάθηση και τη δημιουργική εμπύχωση

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

- Η ικανότητα να επινοείς πράγματα και να τα υλοποιείς.
- Συνδέεται με την καλλιτεχνική έκφραση και την τέχνη, χωρίς να προϋποθέτει ότι πρέπει να είσαι καλός σε αυτήν.
- Όλοι έχουμε τη θεμιτή επιθυμία να μας βλέπουν και να μας ακούν.

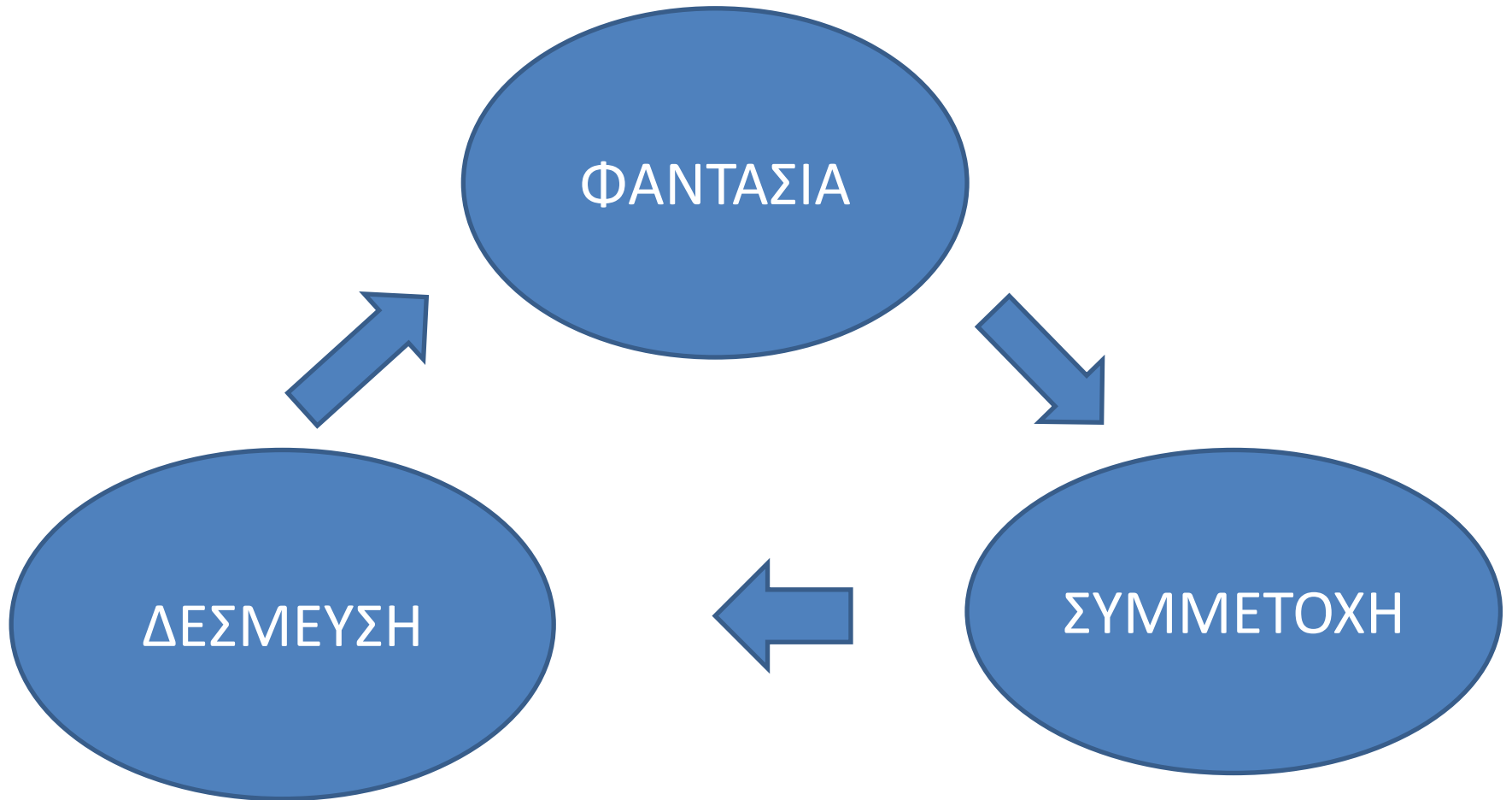

Partners for Youth Empowerment

Τι πετυχαίνει:

- Προσφέρει **νέους τρόπους** οικοδόμησης ενός **ασφαλούς περιβάλλοντος μάθησης**
- Σφυρηλατεί τους **δεσμούς** μεταξύ των **μελών** της ομάδας
- Γεννά συναισθήματα **χαράς** και προάγει την **υγεία**
- Ενισχύει την **εμπιστοσύνη**
- Αυξάνει την **αυτοπεποίθηση**
- Ενεργοποιεί τη **μάθηση**
- Ενισχύει την **ανθρώπινη επαφή**
- Προσφέρει ευκαιρίες για την **ανάληψη δημιουργικών ρίσκων**
- Διδάσκει **ηγετικές ικανότητες**

Η ΣΥΝΤΑΓΗ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΑΥΤΟ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ/ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ
ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ

ΜΠΕΙΤΕ ΣΤΟΝ ΚΥΚΛΟ

Σκοπός:

χαλάρωση, καθρέφτισμα, δημιουργικό ρίσκο,
απομνημόνευση των ονομάτων

ΠΑΣΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΠΑΛΑ

Σκοπός:

φαντασία, συγκέντρωση, σύνδεση φαντασίας και φυσικών αισθήσεων

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΜΑΓΙΚΗ ΛΕΞΗ

Σκοπός:

συγκέντρωση, ακρόαση, ενεργητικότητα,
συνοχή ομάδας, δεξιότητες αφήγησης

ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ...

Σκοπός:

φαντασία, χαλάρωση, γέλιο και παιχνίδι,
δημιουργικό ρίσκο

ΑΦΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΚΟΙΝΟ

ΝΑΙ, ΚΑΙ ...

Σκοπός:

ακρόαση, φαντασία, προσοχή, δεξιότητες αφήγησης, συνοχή ομάδας

ΔΙΕΥΡΥΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΑΝΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΜΕ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΦΗΓΗΣΗ

Σκοπός:

αφήγηση ιστορίας, προσωπική παρουσία,
ακρόαση, συγκέντρωση

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Σκοπός:

να μάθουν να χρησιμοποιούν το σώμα τους με σκοπό την παρουσίαση μιας ιδέας ή ενός συναισθήματος

ΣΜΙΛΕΥΟΝΤΑΣ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Σκοπός:

Να εκφράσουν συναισθήματα δημιουργώντας γλυπτά με το σώμα.

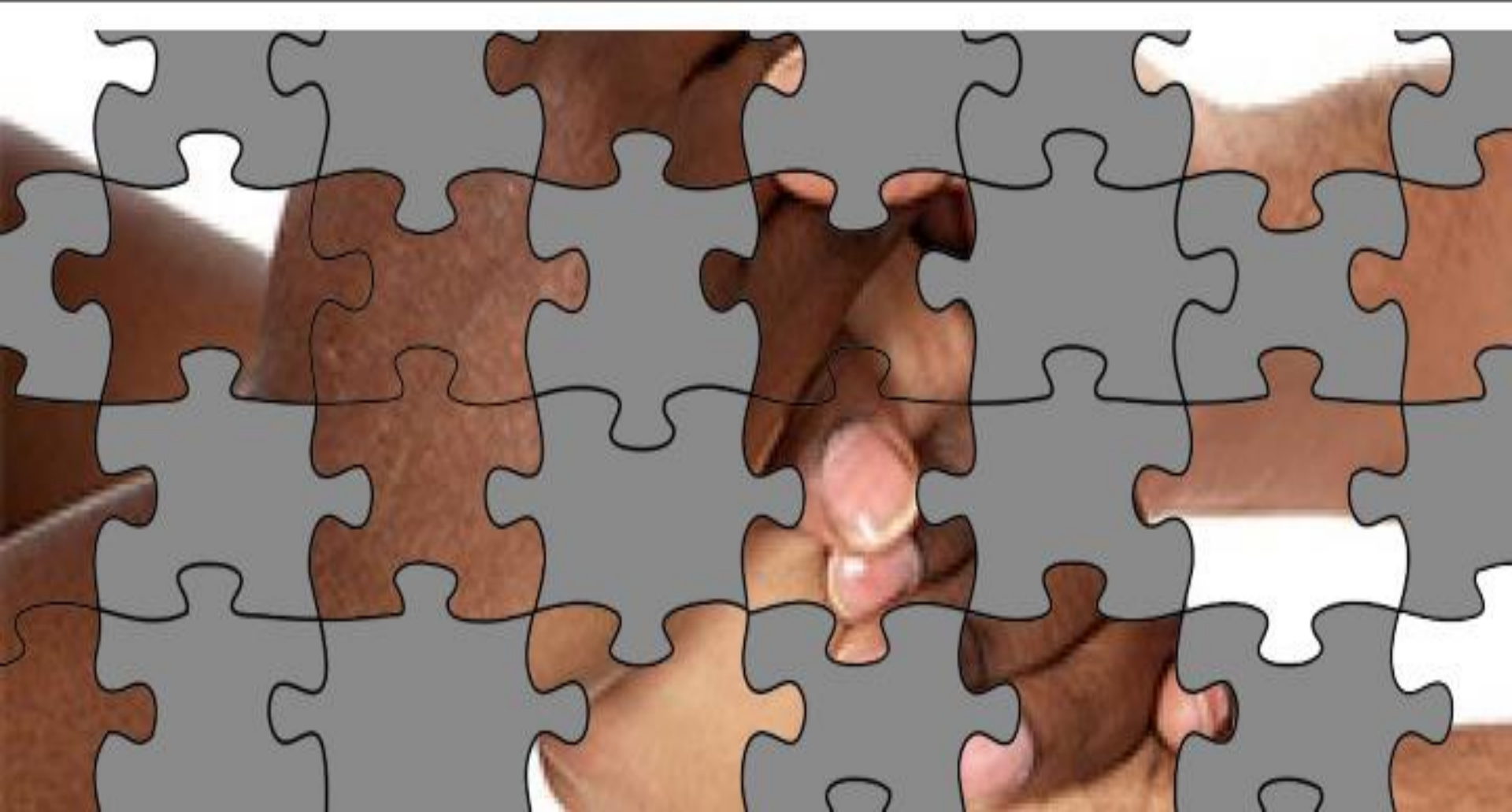
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΕΜΨΥΧΩΣΗ

- ΟΡΓΑΝΩΣΤΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΤΕΤΟΙΟ ΤΡΟΠΟ, ΩΣΤΕ ΟΛΟΙ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΟΥΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ ΡΙΣΚΑ
- ΣΤΑΔΙΑΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ
- ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΤΕ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΣΑΣ
- ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΚΑΙ ΣΑΦΕΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ
- ΣΕΒΑΣΤΕΙΤΕ ΤΙΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΤΕ ΑΝΑΛΟΓΩΣ

Η ΑΠΟΔΟΧΗ από μόνη της δεν είναι αρκετή!

Ο ΣΕΒΑΣΜΟΣ από μόνος του δεν είναι αρκετός!

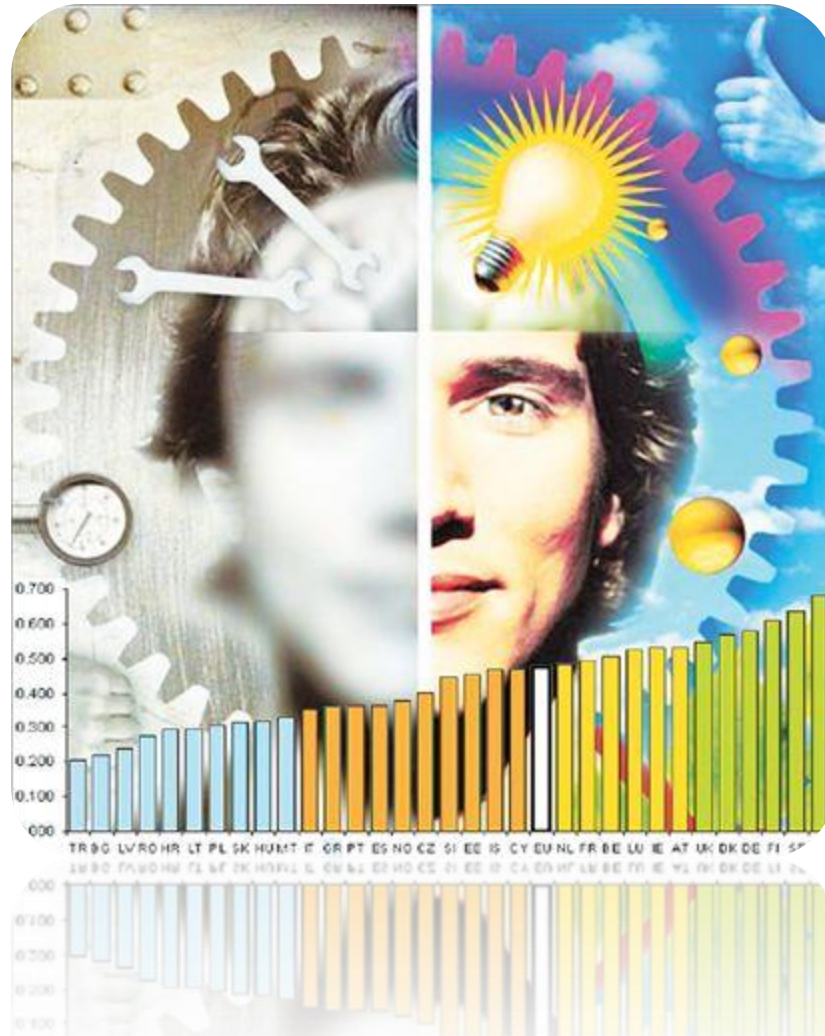
Η ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ από μόνη της δεν είναι αρκετή!

**Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ
είναι αυτή που σφραγίζει!**

Ευχαριστώ για τη συνεργασία και την προσοχή σας!

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Γκόβαρης, Χ., (2001), *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*, Αθήνα, Ατραπός
- Γκότοβος, Α., (2002), *Εκπαίδευση και ετερότητα*, Αθήνα, Μεταίχμιο
- Δαμανάκης, Μ., (1989) «Πολυπολιτισμική και Διαπολιτισμική Αγωγή», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ. 16, Αθήνα, Εκπαιδευτικός Σύνδεσμος
- Κανακίδου, Ε., Παπαγιάννη, Β., (1994) *Διαπολιτισμική Αγωγή*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα
- Μάρκου, Γ., (επιμ.), 1999, *Διαπολιτισμική Αγωγή. Θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης*, Αθήνα, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών – Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής
- Μπερερής, Π., (2001) *Για μια διαπολιτισμική εκπαίδευση σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία*. Αθήνα: Apiroshora
- Νικολάου, Γ., (2000) Ένταξη και Εκπαίδευση των Αλλοδαπών Μαθητών στο Δημοτικό σχολείο. Από την «Ομοιογένεια» στην Πολυπολιτισμικότητα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Πανταζής, Β., (1999) *Μεταρρυθμιστικές Παιδαγωγικές Αρχές στη Διαπολιτισμικής Αγωγή*
- Χατζηνικολάου – Μαρασλή Β., (1991), *Διαπολιτισμική Αγωγή*, Αθήνα
- Banks, J.A. (2004), «Εισαγωγή στην Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση», Αθήνα: Έκδοση Παπαζήση.
- Taylor, P. (2014), *Catch the Fire: An Art-full Guide to Unleashing the Creative Power of Youth, Adults and Communities* Paperback – January 7, 2014

Partners for Youth Empowerment

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ/ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

♦ ΜΠΕΙΤΕ ΣΤΟΝ ΚΥΚΛΟ

5 – 10 λεπτά

Σκοπός: χαλάρωση, καθρέφτισμα, δημιουργικό ρίσκο, απομνημόνευση των ονομάτων

Οδηγίες:

- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν κύκλους των 8 – 12 ατόμων.
- Το πρώτο άτομο μπαίνει στο κέντρο του κύκλου με ένα περπάτημα που το ίδιο έχει επινοήσει. Το περπάτημα μπορεί να είναι απλό ή περίπλοκο. Μόλις βρεθεί στο κέντρο, κοιτάζει γύρω γύρω τον κύκλο και λέει: «Γεια σας, είμαι η/ο τάδε». Έπειτα, επιστρέφει στην άκρη του κύκλου με το ίδιο περπάτημα.
- Τότε, η υπόλοιπη ομάδα περπατά μαζί στο κέντρο του κύκλου αντιγράφοντας το περπάτημα του πρώτου ατόμου. Μόλις βρεθούν στο κέντρο, στρέφονται προς τον/την πρώτον/η, που στέκεται στην άκρη του κύκλου, και λένε όλοι μαζί: «Γεια σου, τάδε. Είσαι ξεχωριστός/η»! Στη συνέχεια, όλοι μαζί, επιστρέφουν στο εξωτερικό του κύκλου με το ίδιο περπάτημα.

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

♦ ΜΑΓΙΚΗ ΛΕΞΗ

5 – 10 λεπτά

Σκοπός: συγκέντρωση, ακρόαση, ενεργητικότητα, συνοχή ομάδας, δεξιότητες αφήγησης

Οδηγίες: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν κύκλο. Οι συμμετέχοντες τείνουν το δεξί τους χέρι με την παλάμη προς τα πάνω προς το άτομο στα δεξιά τους. Κρατούν το αριστερό τους χέρι πάνω από το χέρι του ατόμου

που βρίσκεται στα αριστερά τους, δείχνοντας με το δείκτη τους προς την ανοιχτή παλάμη του. Το πρόσωπο που παίζει κάθε φορά στέκεται στο κέντρο του κύκλου.

- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να βρουν μια μαγική λέξη. Μπορεί να είναι οποιαδήποτε απλή λέξη όπως παγωτό, κηπουρική, μπλε κλπ.
- Στη συνέχεια, το άτομο στο κέντρο αρχίζει να αφηγείται μια ιστορία. Όταν πει τη μαγική λέξη, οι συμμετέχοντες προσπαθούν να αρπάξουν το δάχτυλο του ατόμου που βρίσκεται στα δεξιά τους, ενώ την ίδια στιγμή προσπαθούν να τραβήξουν το αριστερό χέρι τους προς τα επάνω, έτσι ώστε να μην πιάνει το δάχτυλό τους το άτομο που βρίσκεται στα αριστερά τους. Το κόλπο για το άτομο που βρίσκεται στο κέντρο, είναι να εισάγει τη μαγική λέξη στην ιστορία με τέτοιο τρόπο, ώστε να εκπλήξει την ομάδα. Το άτομο αυτό μπορεί επίσης να προφέρει μια λέξη παραπλήσια με τη μαγική, ώστε να τους ξεγελάσει όλους και να αντιδράσουν άκαιρα.
- Το άτομο που παίζει, διαλέγει στη συνέχεια ένα άλλο άτομο.

♦ **ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ...**

15 δευτερόλεπτα

Σκοπός: φαντασία, χαλάρωση, γέλιο και παιχνίδι, δημιουργικό ρίσκο

Υλικά: ένα αντικείμενο όπως ένα στυλό ή ένας μαρκαδόρος για κάθε ομάδα

Οδηγίες: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν κύκλους των 8 – 12 ατόμων και να ορίσουν έναν αρχηγό σε κάθε ομάδα

- Ο αρχηγός (Α) κρατά ένα στυλό (ή άλλο αντικείμενο) και λέει: «Αυτό δεν είναι στυλό, είναι μία (συμπληρώστε το κενό, χτένα για παράδειγμα). Στη συνέχεια, χρησιμοποιεί το στυλό σαν χτένα, κάνοντας τις αντίστοιχες κινήσεις.
- Έπειτα, ο αρχηγός δίνει το στυλό στο άτομο που βρίσκεται στα αριστερά του.
- Το άτομο Β επαναλαμβάνει την επίδειξη της χτένας, αντιγράφοντας την κίνηση όσο το δυνατόν καλύτερα, λέγοντας: «Αυτό δεν είναι χτένα. Αυτό είναι ... ένα ψαλίδι» και επιδεικνύει την κίνηση του ψαλιδιού.
- Ο Γ επαναλαμβάνει την επίδειξη του ψαλιδιού, λέγοντας: «Αυτό δεν είναι ψαλίδι. Αυτό είναι...» και ονομάζει το νέο αντικείμενο κάνοντας τις αντίστοιχες κινήσεις.

♦ **ΠΑΣΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΠΑΛΑ**

5 – 10 λεπτά

Σκοπός: φαντασία, συγκέντρωση, σύνδεση φαντασίας και φυσικών αισθήσεων

Οδηγίες: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν σε κύκλο. Μπορείτε να παίξετε αυτό το παιχνίδι σε κύκλους των 8 – 10 ατόμων ή μεγαλύτερους. Ο αρχηγός στέκεται έξω από τον κύκλο ή τους κύκλους και δίνει φωναχτά τις οδηγίες.

- Ο αρχηγός πασάρει μια νοερή μπάλα σε ένα άτομο σε κάθε κύκλο και στη συνέχεια, λέει: «Σε παρακαλώ περάστε αυτή τη μπάλα σε όλο τον κύκλο. Είναι μια πολύ βαριά μπάλα».
- Αφού η μπάλα περάσει από όλα τα άτομα του κύκλου, ο αρχηγός λέει φωναχτά τις αλλαγές στις ιδιότητες της μπάλας. Παράδειγμα: «Η μπάλα αρχίζει να γίνεται ελαφρύτερη ... τώρα είναι πολύ ελαφριά». Και αναλόγως αλλάζει η κίνηση της πάσας της μπάλας.
- Ο αρχηγός συνεχίζει να αλλάζει τις ιδιότητες της μπάλας μέχρι να δώσει το σύνθημα για το τέλος του παιχνιδιού».

ΑΦΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΚΟΙΝΟ

♦ **ΝΑΙ, ΚΑΙ ...**

5 – 10 λεπτά

Σκοπός: ακρόαση, φαντασία, προσοχή, δεξιότητες αφήγησης, συνοχή ομάδας

Οδηγίες:

- Ο Α ξεκινά επινοώντας μια ιστορία. Μπορεί να είναι οποιαδήποτε ιστορία και να αφορά το παρελθόν, το παρόν ή το μέλλον. Αφού κάνει μια εισαγωγή στην ιστορία με τρεις ή τέσσερις προτάσεις, ο Α σταματά στο τέλος μιας πρότασης.
- Ο Β συνεχίζει την ιστορία ξεκινώντας με τις λέξεις, «Ναι, και ...» και εξακολουθεί την αφήγηση χρησιμοποιώντας το ίδιο πρόσωπο, προσθέτοντας τρεις ή τέσσερις προτάσεις.
- Ο Γ συνεχίζει την ιστορία λέγοντας «Ναι, και ...», προσθέτει το δικό του κομμάτι στην ιστορία και σταματά στο τέλος μιας πρότασης.

♦ **ΔΙΕΥΡΥΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΑΝΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΜΕ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΦΗΓΗΣΗ**

15 λεπτά

Σκοπός: αφήγηση ιστορίας, προσωπική παρουσία, ακρόαση, συγκέντρωση

Οδηγίες: Ξεκινήστε με μια γραμμή από 5 παίκτες που στέκονται δίπλα – δίπλα με την πλάτη τους στο ακροατήριο. Σε αυτή τη δραστηριότητα, κάθε παίκτης αφηγείται μια ιστορία, όταν αντικρίζει το ακροατήριο.

- Όταν ο πρώτος παίκτης (Α) αντικρίσει το ακροατήριο, πρέπει να αρχίσει να αφηγείται μια ιστορία. Μπορεί να είναι μια αληθινή ιστορία από τη ζωή του, μια φανταστική ιστορία ή ένα λαϊκό παραμύθι.
- Όταν ο δεύτερος παίκτης (Β) στραφεί προς το ακροατήριο, διακόπτει τον Α σαν να μη μιλάει καν και ξεκινά να αφηγείται τη δική του ιστορία.
- Ο Α σταματά την αφήγηση στη μέση και γυρίζει την πλάτη του στο ακροατήριο.
- Όταν ο Α επιλέξει να αντικρίσει και πάλι το ακροατήριο, συνεχίζει τη δική του ιστορία από εκεί που την άφησε και συνεχίζει μέχρι κάποιος άλλος παίκτης να γυρίσει και να τη διακόψει. Στο τέλος, θα έχετε 5 παράλληλες, άσχετες μεταξύ τους ιστορίες, με διακεκομμένη αφήγηση.

◆ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

10 – 15 λεπτά

Σκοπός: να μάθουν να χρησιμοποιούν το σώμα τους με σκοπό την παρουσίαση μιας ιδέας ή ενός συναισθήματος

Οδηγίες: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να χωριστούν σε ομάδες των 5 ή 6 ατόμων. Κάθε ομάδα θα είναι μια οικογένεια. Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να βγάλετε νοερά φωτογραφίες των οικογενειών.

- Δώστε σε κάθε ομάδα 2 καρτέλες, οι οποίες θα χρησιμεύσουν ως το πλαίσιο της φωτογραφίας. Ζητήστε από τις ομάδες να μπουν στα πλαίσιά τους, για να δημιουργήσουν μια οικογενειακή φωτογραφία.
- Ζητήστε από κάθε ομάδα να απεικονίσει ένα συγκεκριμένο είδος οικογένειας: την ανέμελη οικογένεια, την εξαγριωμένη οικογένεια, τη δεμένη οικογένεια, την αλαζονική οικογένεια κλπ.
- Βεβαιωθείτε ότι η τελευταία πόζα κάθε ομάδας είναι θετική.

◆ ΣΜΙΛΕΥΟΝΤΑΣ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

15 λεπτά

Σκοπός: Να εκφράσουν συναισθήματα δημιουργώντας γλυπτά με το σώμα.

Οδηγίες: Οι μέθοδοι σχηματισμού ενός αγάλματος είναι τρεις.

1. Ο Α ζητά την άδεια να αγγίξει τον Β και στη συνέχεια βάζει τον Β απαλά στη θέση που θέλει να πάρει.
2. Ο Α ζητά από το Β να μιμηθεί τη στάση και την έκφραση του προσώπου του Α.
3. Ο Α κινεί το σώμα του Β τραβώντας ένα νοερό κορδόνι, το οποίο είναι δεμένο στα χέρια, τα πόδια του Β, κλπ.

Αφού παρουσιάσετε τη διαδικασία σμίλευσης, ζητήστε από τα ζεύγη να αποφασίσουν ποιος θα είναι ο Α και ποιος ο Β και πείτε στον Α το συναίσθημα που θέλετε να αποδώσει.